

**University of Tuzla,
Faculty for Mechanical Engineering, Postgraduate study
Modelling, Simulation, Optimisation**

MODELIRANJE, SIMULACIJA, OPTIMIZACIJA

Ahmed Kovacević

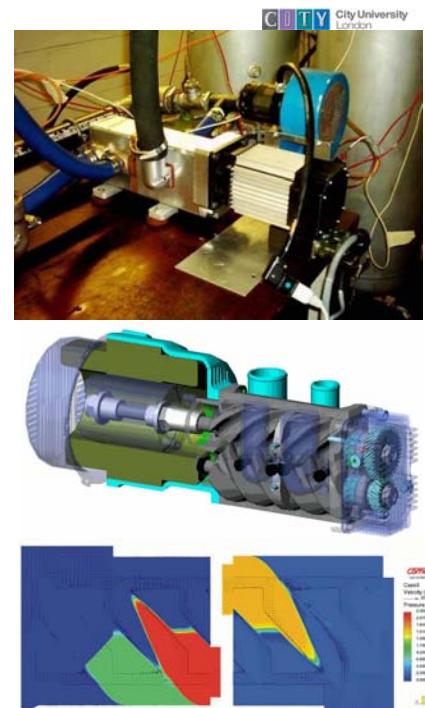
*Centre for Positive Displacement Compressor Technology
City University London, UK*

a.kovacevic@city.ac.uk

www.city-compressors.co.uk

UVOD

- **Vrsta**
  - Fizicki model
  - Matematski model
- **Cilj**
  - Tacno predvidjanje ponasanja sistema
(Metode numerickog rjesavanja)
  - Pojednostavljen model za sticanje
'osjecaja' o ponasanju sistema
- **Namjena**
  - Dizajn uređaja, procesa ili sistema
  - Kontrola i upravljanje sistemom

Definicija pojmljiva

- Matematski model:

Matematski opis dinamickog ponašanja postojeceg fizickog sistema ili sistema koji je potrebno konstruisati – sistem diferencijalnih jednacina

- Simulacija:

Analiza ponašanja fizickog sistema rjesavanjem diferencijalnih jednacina

- Optimizacija:

Proces pronađenja optimalnog fizickog sistema uz pomoć simulacionog modela

Plan predavanja

Doc Kovacevic 8+8

Broj seminarskih radova:12

Asistenti: Mr. Salko Cosic

Svrha i cilj procesa modeliranja,

Modeliranje i simulacija procesa u oblasti mehanike kontinuuma:

Osnovi zakoni konzervacije i konstitutivne reakcije, Parcijalne diferencijalne jednacine

Metode rješavanja jednodimenzionalnih i kvazijednodimenzionalnih problema

3D Diskretizacija jednacina, prostora i vremena metodom konacnih elemenata i konacnih volumena

Metode rješavanja sistema sa velikim brojem jednacina

Integracija CCM (Computational Continuum Mechanics) u programe za konstruisanje masina i uredaja
CAE/CAD integracija

CFD /CCM u Vijacanim kopresorima

Primjeri: DISCO – Design Integration for Screw Compressor

FEM analiza plastичnih deformacija

Doc Nuhanovic 8+8

Broj seminarskih radova:12

Asistent: Mr Osmic

Neuralne mreze

Optimizacioni algoritmi

Genetski algoritmi, numerički algoritmi (quasi-Newtonov, Levenberg-Marquart, Nelder, globalna optimizacija, simulirano kaljenje)

Diferencijalne jednacine, rješavanje stiff problema

Statisticke metode

Plan predavanja

Prof Ekinovic 6+6

Broj seminarskih radova:10

Asistenti: Mr Muhamed Mehmedovic & Mr Emir Saric

Osnove matematičke teorije planiranog eksperimenta, Podjela eksperimentalnih planova, Planovi za matematičko modeliranje procesa i objekata, Visefaktorni planovi drugog reda Optimizacioni planovi

Primjeri planova i obrade rezultata

Taguchi metoda (koncept ortogonalnih nizova, analiza srednje vrijednosti, analiza Smaller-the-better, analiza Larger-the-better i analiza Nominal-the-best)

Doc Gavranovic 4+4

Broj seminarskih radova:8

Asistent:

Osnovni pojmovi modeliranja:

velicina problema, ogranicenja, reprezentacija problema i ciljne funkcije, okoline i lokalni optimumi, kompletno pretrazivanje za SAT i TSP, branch and bound; linearno programiranje i branch and bound

lokalno pretrazivanje i 'metaheuristike simulated annealing' i Tabu.

Prof Bajric 4+4

Broj seminarskih radova:8

Asistent: Mr Suad Kasapović

Model obrade digitalnih signala i primjena

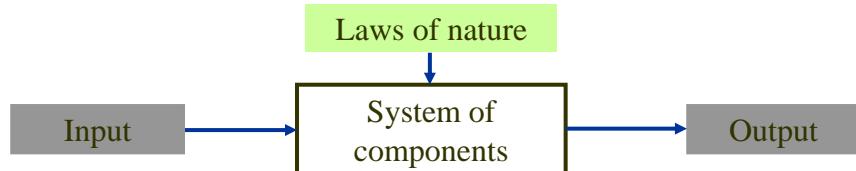
diskretizacija signala u vremenskom i applitudskom domenu

osnovne DSP operacije, diskretni signali i sistemi

uvod u diskretnu i brzu Furijeovu transformaciju te način predstavljanja brojeva

Funkcionalni model

Funkcionalni Model

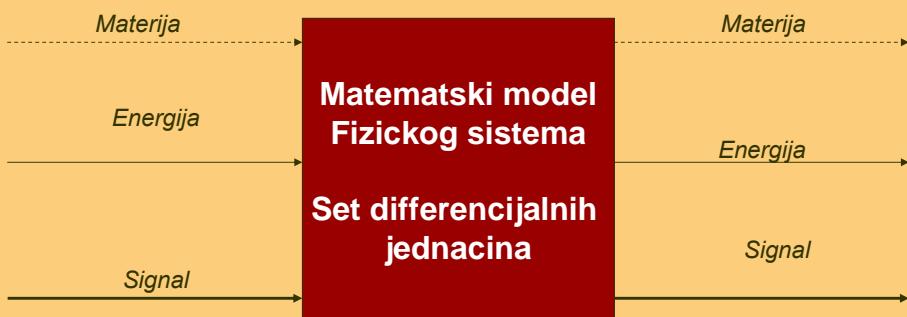
'Name of the game'	To find	Skills
Analysis	Output	Deduction
Reverse analysis	Input	Deduction
Science	Laws	Induction
Engineering	System	Analysis & Synthesis

Science explains what is - Engineering creates what never was

Mathematics is neither science nor engineering

Physics and Chemistry are science but not engineering

FUNKCIONALNI MODEL

Functional Model

A functional model is a graphical representation of the functions a product performs on its inputs and outputs

